

og tolkning af en stor mængde småformer, navnlig i sedimentære aflejringer, hvoriblandt eksempelvis kan nævnes behandlingen af ripple-marks, der omfatter ikke mindre end 36 sider. Værket indeholder ialt ca. 500 skematiske tegninger, deriblandt et stort antal blokdiagrammer og 150 gengivelser efter fotografi.

Forfatteren har fraveget det for slige håndbøger gængse petrografiske arbejdsgrundlag og anvender i stedet en række morfologiske principper for inddeling og fremstilling.

For geografer rummer bogen en del nyttigt stof, især til orientering over for detailproblemer i den recente morfologi, idet man i de fleste tilfælde får en fyldestgørende vejledning i de foreliggende beskrivelser og tydninger af fossile former. For studerende og unge videnskabsmænd vil den sikkert få stor betydning, fordi man let og hurtigt opnår en orientering og vejledning til videre studium.

Niels Nielsen.

Den grønlandske Lods I. Vestgrønland ved Eigil Riis-Carstensen.

Udgivet af Det Kongelige Danske Søkortarkiv. 25×17 cm. 368 s. 234 fig. København 1948.

Materialet til „Den grønlandske Lods“ har delvis kunnet hentes fra trykte kilder og kort, men indeholder desuden et stort stof, som ikke hidtil har foreligget i offentlig tilgængelig form, bl. a. en række erfaringer og sædvaner, som de skiftende generationer af Grønlandssømænd har samlet og videregivet, og hvoraf en del er havnet i arkiverne, medens andre dele af dette vigtige erfaringsmateriale hidtil kun har eksisteret i mundtlig overlevering. Man har ganske vist tidligere søgt at give vejledning for besejlingen af Vestgrønland, men langt fra i det omfang og med den detaljerede gennemarbejdelse, som det her foreliggende bind repræsenterer.

Løvrigt skal her kun siges, at vejledningerne er ledsaget af kortudsnit og landtoninger, og at værket i hele sit anlæg slutter sig til andre „Lodser“. Fra et geografisk synspunkt må man navnlig henlede opmærksomheden på det indledende afsnit, hvor man bl. a. finder en ret udførlig hydrografisk redegørelse samt en fortegnelse over grønlandske stednavne med tilføjet oversættelse af det pågældende navns betydning.

Niels Nielsen.

Ny publikationsrække.

Natura Jutlandica hedder en ny dansk videnskabelig skrifterække, hvis første bind just nu er udsendt fra Naturhistorisk Museum i Århus under redaktion af museets direktør, dr. H. M. Thamdrup.

Indholdet af første bind er fortrinsvis naturhistorisk og navnlig af zoologisk art, men rummer også en del stof fra et af overgangsområderne mellem naturhistorie og geografi, nemlig læren om de levende væseners livskår, økologien. Et vigtigt arbejdsfelt for disse studier er „Mols Laboratoriet“. Dette nye feltlaboratorium er indrettet på en stor og i naturmæssig henseende rigt varieret landejendom, hvis jordtilliggende og bygninger i alt væsentligt er blevet stillet til rådighed for videnskabeligt arbejde, og hvorfra man har lov at vente bemærkelsesværdige resultater. *Natura Jutlandica* giver i så henseende rige løfter.

Niels Nielsen.

Kåre Rodahl: Nytt land under vingerne. 148 s. 23×15 cm. Talrige tavler. Oslo 1948.

Rodahl har en ganske fornem stil. Han skriver let og præcist og giver en fortrinlig oversigt over forarbejdet til den danske Pearyland-ekspedition, samtidig med at han giver læseren et vist indtryk af de opgaver, forskningen søger at løse på Pearyland. Det er en smuk og god rejsebog. Billedstoffet er fremragende.

Niels Nielsen.

John Bartholomew: The regional Atlas. (28×21 cm), 160 kortsider, 96 sider navnerregister. The Geographical Institute. Edinburgh 1948. Tilsendt fra H. Hagerups Boghandel.

I nogle indledende bemærkninger giver professor Ogilvie i Edinburgh en kort, men anskuelig vejledning i benyttelsen af kort, specielt vedrørende sammenligning mellem de topografiske kort og specialkortene og prøver herved at opmuntre brugeren til ikke blot at finde en eller anden lokalitet, men også til geografisk syssel.

Og „The regional Atlas“ må siges at være ganske vel egnet til begge dele. Kortene er gengivet i forskellig målestok. Den største anvendte er som regel 1:1 mill., og derefter følger så 1:2 mill., 1:5 mill. o. s. v. lige til 1:50 mill. Udførelsen er præget af stor omhu, terraintegningen giver i grønne, brune og violette nuancer en omhyggelig opbygget højdeskala med en ret detailleret og overskuelig fremstilling af relieffet. Man har i stort omfang anvendt de nyeste kundskaber om topografiske forhold, som de sidste 20—25 år har bragt. Man har i så henseende, som naturligt er, støttet sig på de smukke traditioner angelsachsisk kortfremstilling gennem lange tider har opbygget, og som bl. a. udmærker sig ved, at man har bestræbt sig for at give en række kort, der på en gang er anvendelige som terrain- og som navnekort. Man kan ikke på denne